

BÀI 10
VĂN BẢN THÔNG TIN
Đọc hiểu văn bản 1:
“LÁ CỜ THÊU SÁU CHỮ VÀNG”
TÁC PHẨM KHÔNG BAO GIỜ CŨ DÀNH CHO THIẾU NHI
(Thời lượng: 3 tiết)

I. Mục tiêu

1. Về kiến thức:

- Đặc điểm của văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách
- Mối quan hệ giữa đặc điểm và mục đích của văn bản thông tin
- Vai trò của các chi tiết trong việc thể hiện thông tin cơ bản của văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách.

2. Về năng lực:

- Năng lực chung:

- + Tự chủ và tự học: Tự quyết định cách giải quyết vấn đề học tập, tự đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ, giải quyết vấn đề học tập của bản thân và các bạn.
- + Giao tiếp và hợp tác: Tăng cường khả năng trình bày, diễn đạt ý kiến, ý tưởng trước lớp, tổ nhóm học tập, tương tác tích cực với các bạn trong tổ nhóm khi thực hiện nhiệm vụ hợp tác.

- Năng lực đặc thù:

- + Nhận biết và phân tích được đặc điểm của văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách trong “ Lá cờ thêu sáu chữ vàng”- tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi;
- + Chỉ ra được mối quan hệ giữa đặc điểm và mục đích của văn bản “ Lá cờ thêu sáu chữ vàng”- tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi;
- + Phân tích được thông tin cơ bản và vai trò của các chi tiết trong việc thể hiện thông tin cơ bản của văn bản thể hiện trong “ Lá cờ thêu sáu chữ vàng”- tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi.

3. Về phẩm chất:

- Yêu nước: Tự hào về lịch sử dân tộc.
- Trách nhiệm: Có ý thức chia sẻ giá trị của các sản phẩm tinh thần trong cuộc sống.

II. Thiết bị dạy học và học liệu

- Máy tính, màn hình ti vi
- Phiếu học tập
- Giấy A0, bút chì, màu vẽ

III. Tiến trình dạy học

1. Hoạt động 1: Xác định vấn đề (8 phút)

a. Mục tiêu: Huy động tri thức nền của HS về kiểu văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách và tác phẩm “ Lá cờ thêu sáu chữ vàng”, khơi gợi hứng thú khám phá bài học của HS.

b. Nội dung: GV sử dụng PPDH nêu vấn đề và KTDH KWL kích hoạt kiến thức nền của HS có liên quan đến kiểu văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách và tác phẩm “ Lá cờ thêu sáu chữ vàng”.

c. Sản phẩm: Những thông tin ban đầu về kiểu văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách và tác phẩm “*Lá cờ thêu sáu chữ vàng*”.

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- GV phát phiếu học tập và hướng dẫn HS thực hiện cá nhân (chỉ điền thông tin cột (1) (2); thông tin cột (3) sẽ điền sau khi đã đọc hiểu chi tiết văn bản.

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1					
Văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách			Tác phẩm “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i> ”		
(1) Những điều em đã biết	(2) Những điều em muốn biết	(3) Những điều em biết thêm sau khi học	(1) Những điều em đã biết	(2) Những điều em muốn biết	(3) Những điều em biết thêm sau khi học
.....					

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS nhận phiếu HT và hoàn thiện thông tin trong phiếu (5 phút)

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV chiếu phiếu HT của 2,3 HS bất kì, các HS khác quan sát, chia sẻ điểm khác so với bạn.

Bước 4: Đánh giá, kết luận

- GV tổng hợp ý kiến và dẫn dắt vào bài.

a. Mục tiêu: Huy động tri thức nền của HS về kiểu văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách, khơi gợi hứng thú khám phá bài học của HS.

b. Nội dung: GV sử dụng PHT kích hoạt kiến thức nền của HS có liên quan đến kiểu văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách.

c. Sản phẩm: Những hiểu biết của học sinh về kiểu văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách.

d. Tổ chức thực hiện:

2. Hoạt động 2: Hình thành kiến thức mới

I. TÌM HIỂU CHUNG	
a. Mục tiêu: Học sinh có những hiểu biết ban đầu về văn bản “<i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”- tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi. b. Nội dung: GV tổ chức cho HS đọc văn bản, tìm hiểu chú thích, xuất xứ, mục đích, bố cục và kiểu văn bản. c. Sản phẩm: Học sinh đọc lưu loát, hình dung được nội dung chính từng phần của văn bản; câu trả lời đúng của học sinh về xuất xứ, kiểu văn bản, mục đích, bố cục của văn bản. d. Tổ chức thực hiện:	
Tổ chức thực hiện	Sản phẩm
* NV1: Tìm hiểu chung về văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ	1. Kiến thức Ngữ văn

- Xuất xứ: theo sachhaynendoc.net, 23-5-2019

- GV yêu cầu HS đối chiếu với phần Thông tin Ngữ văn đã tìm hiểu để xác định: xuất xứ, kiểu văn bản, mục đích, bố cục của văn bản. Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ - HS độc lập suy nghĩ để trả lời câu hỏi Bước 3: Báo cáo, thảo luận - GV gọi 1 HS trình bày, HS khác nhận xét, bổ sung. Bước 4: Đánh giá, kết luận - GV nhận xét, chốt kiến thức trên màn hình.	- Kiểu văn bản: Văn bản thông tin - Mục đích: giới thiệu đến bạn đọc tác phẩm <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>. - Bố cục: 3 phần + P1 (từ đầu đến “lòng yêu nước cho các em”): Thông tin khái quát về tác phẩm “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>” + P2 (từ “ <i>Câu chuyện...bóng quân Nguyễn</i>”): giới thiệu nội dung chính của tác phẩm “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>” + P3 (phần còn lại): Đánh giá nội dung, nghệ thuật, ý nghĩa của tác phẩm “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”
II. TÌM HIỂU CHI TIẾT VĂN BẢN	
a. Mục tiêu: Giúp học sinh: - Nhận biết và phân tích được đặc điểm của văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách hoặc một bộ phim được thể hiện trong “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”- <i>tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi</i>; - Chỉ ra được mối quan hệ giữa đặc điểm và mục đích của văn bản “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”- <i>tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi</i>; - Phân tích được thông tin cơ bản và vai trò của các chi tiết trong việc thể hiện thông tin cơ bản của văn bản thể hiện trong “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”-<i>tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi</i>. b. Nội dung: GV sử dụng PPDH theo nhóm, DH hợp tác và KT chia nhóm, khăn trải bàn, động não, thuyết trình, đặt câu hỏi để hướng dẫn HS hoàn thành nhiệm vụ đọc hiểu văn bản “ <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”-<i>tác phẩm không bao giờ cũ dành cho thiếu nhi</i>. c. Sản phẩm: Câu trả lời của cá nhân; sản phẩm phiếu học tập của cá nhân, của nhóm. d. Tổ chức hoạt động:	
Tổ chức thực hiện * NV1: Tìm hiểu các thông tin trong văn bản Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - GV chia nhóm (4 nhóm theo tổ) và hướng dẫn HS thực hiện câu 2 SGK/108: Vẽ sơ đồ tư duy thể hiện ý chính và thông tin cụ thể làm rõ ý chính của mỗi phần trong văn bản. Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ - HS chia nhóm theo tổ, phân công nhiệm vụ, căn cứ vào việc soạn câu 2 SGK/108 để thống nhất nội dung, thiết	Sản phẩm 1. Các thông tin trong văn bản (Sơ đồ tư duy)

kế sơ đồ tư duy và hoàn thành trong 15 phút.

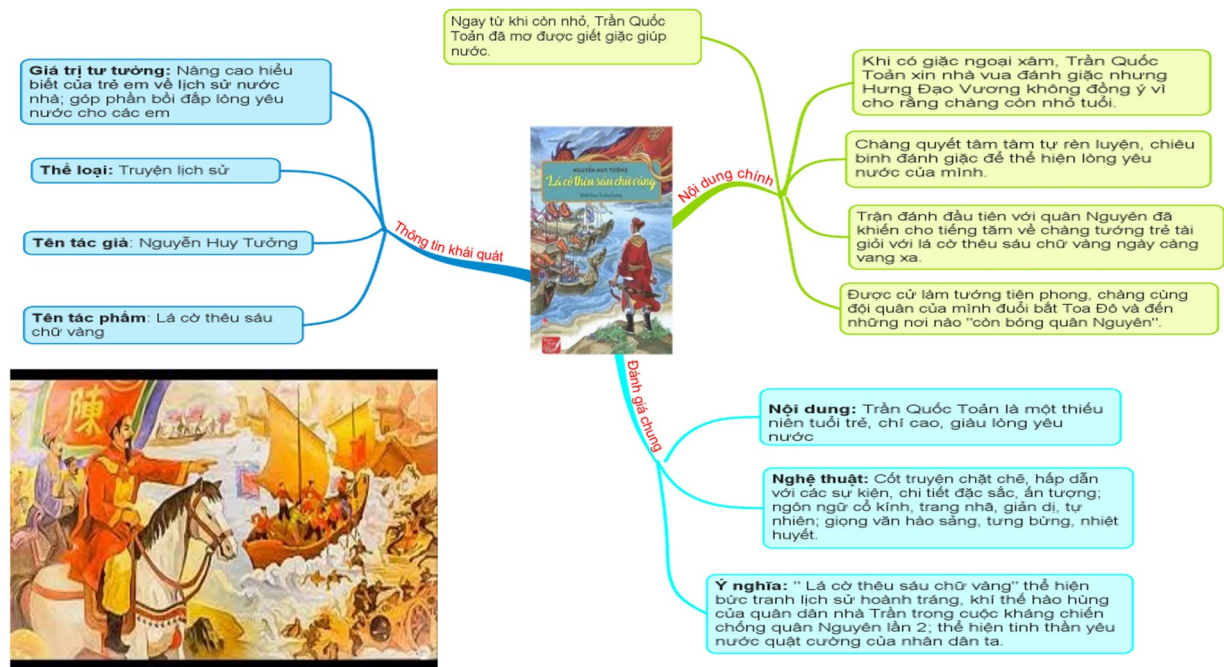
- GV quan sát, hỗ trợ các nhóm thực hiện nhiệm vụ.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV gọi đại diện 2 nhóm bất kì lên trình bày, các nhóm khác quan sát, đối chiếu với nhóm mình để nhận xét, đánh giá.

Bước 4: Đánh giá, kết luận

- GV tổng hợp kiến thức, đánh giá nội dung và kỹ thuật vẽ sơ đồ tư duy của nhóm HS; yêu cầu các nhóm khác đối chiếu với nhận xét của GV để tự đánh giá và hoàn thiện sản phẩm của mình (sau tiết học các nhóm trưng bày sản phẩm góc học tập)



* NV 2: Tìm hiểu cách trình bày văn bản

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- GV tổ chức thảo luận nhóm cặp, quan sát sơ đồ tư duy và văn bản SGK để thảo luận các câu hỏi 3,4,5 (SGK/108):

1. Theo em, có thể đảo trật tự trình bày nội dung của các phần trong văn bản được không? Vì sao?

2. Những nội dung nào trong sơ đồ tư duy em vừa thực hiện là thông tin

2. Cách trình bày thông tin

- Trình tự triển khai văn bản:

+ Nhan đề: nêu rõ tên cuốn sách cần giới thiệu

+ Phần 1: Giới thiệu tên cuốn sách, tác giả, thể loại, giá trị giáo dục của tác phẩm.

+ Phần 2: Giới thiệu nội chính của tác phẩm "Lá cờ thêu sáu chữ vàng" (có kết hợp trích dẫn các chi tiết tiêu biểu trong tác phẩm)

+ Phần 3: Đánh giá khái quát giá trị nội

khách quan về tác phẩm <i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>, những nội dung nào là ý kiến chủ quan của người giới thiệu hoặc người đọc về tác phẩm? 3. Các thông tin trong ngực kép được trích dẫn từ nguồn nào? Hình ảnh bìa sách trong bài viết thể hiện chi tiết nào trong văn bản? Theo em, vì sao người giới thiệu lại chọn hình ảnh này? Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ - HS chia nhóm cặp, dựa trên bài soạn cá nhân → trao đổi thống nhất câu trả lời. Bước 3: Báo cáo, thảo luận - GV gọi đại diện 1,2 nhóm HS trình bày miệng, các nhóm khác lắng nghe Bước 4: Đánh giá, kết luận - GV cùng HS khác nhận xét, tổng hợp ý kiến, chốt kiến thức và nhấn mạnh các thức triển khai thông tin trong văn bản giới thiệu về một cuốn sách và ưu điểm của việc sử dụng yếu tố phi ngôn ngữ trong văn bản thông tin.	dung và nghệ thuật của tác phẩm. - Yếu tố phi ngôn ngữ: Hình ảnh bìa sách trong bài viết đã khái quát được nội dung nổi bật của tác phẩm, thể hiện được tư thế hiên ngang của Trần Quốc Toản trước quân địch. Việc đưa hình ảnh vào đoạn này giúp người đọc phần nào tưởng tượng, hình dung được câu chuyện. => Cách trình bày khoa học, sử dụng kết hợp việc trích dẫn các chi tiết trong tác phẩm với phương tiện phi ngôn ngữ (hình ảnh) giúp cho người đọc dễ theo dõi, làm tăng tính khách quan cho thông tin được giới thiệu.
III. TỔNG KẾT	
a. Mục tiêu: - Học sinh khái quát được giá trị nội dung và nghệ thuật của văn bản. - Rút ra kết luận về cách đọc văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách. b. Nội dung: GV sử dụng đặt câu hỏi để hướng dẫn HS khái quát nội dung, nghệ thuật của văn bản; sử dụng kỹ thuật khăn phủ bàn để hình thành đọc văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách. c. Sản phẩm: Câu trả lời của cá nhân; sản phẩm của nhóm. d. Tổ chức hoạt động:	
2.3. Tổng kết * NV1: Khái quát giá trị nội dung và nghệ thuật của văn bản Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - GV đặt câu hỏi: 1. Văn bản cung cấp cho em những thông tin nào về tác phẩm “<i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”? Thông tin đó có ý nghĩa như thế nào với em? 2. Để cung cấp thông tin về tác phẩm “<i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”, người viết đã sử dụng cách triển khai như thế nào?	III. Tổng kết 1. Nội dung: - Văn bản cung cấp cho người đọc thông tin cụ thể, chi tiết về nội dung, nghệ thuật, ý nghĩa của tác phẩm “<i>Lá cờ thêu sáu chữ vàng</i>”; - Văn bản giúp người đọc (đặc biệt là lứa tuổi thiếu nhi) hiểu thêm về lịch sử đất nước Việt Nam anh hùng. Qua đó khơi dậy lòng yêu nước, tự hào dân tộc trong mỗi con người Việt Nam. 2. Nghệ thuật: - Văn bản được trình bày theo trình tự

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ - HS xem lại các nội dung đã tìm hiểu trong bài, thực hiện yêu cầu vào vở nháp trong 3 phút. Bước 3: Báo cáo, thảo luận - GV gọi đại diện 2 HS trình bày miệng, các HS khác lắng nghe, bổ sung. Bước 4: Đánh giá, kết luận - GV nhận xét, tổng hợp ý kiến, chốt kiến thức. *NV2. Hình thành cách đọc văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ - GV tổ chức thảo luận nhóm bằng kỹ thuật khăn trải bàn để thực hiện yêu cầu: <i>Xác định những kỹ năng cần có để đọc văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách.</i> Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ - HS chia nhóm 4 HS, chuẩn bị giấy A2 và thực hiện yêu cầu: mỗi HS bày tỏ ý kiến cá nhân vào các góc được chia (2 phút) → thống nhất và tổng hợp những ý kiến chung vào ô giữa (5 phút). Bước 3: Báo cáo, thảo luận - GV gọi đại diện các 2,3 nhóm HS trình bày sản phẩm, nhóm khác lắng nghe, nhận xét, bổ sung. Bước 4: Đánh giá, kết luận - GV tổng hợp ý kiến, chốt cách đọc hiểu dạng văn bản thông tin giới thiệu một cuốn sách.	hợp lý: từ khái quát đến cụ thể, từ thông tin khách quan về cuốn sách đến ý kiến chủ quan của người viết. - Sử dụng kết hợp trích dẫn các chi tiết tiêu biểu trong tác phẩm với hình ảnh minh họa góp phần làm tăng tính khách quan cho thông tin được giới thiệu. 3. Cách đọc văn bản thông tin (giới thiệu một cuốn sách) Bước 1: Đọc kỹ văn bản Bước 2: Xác định - Đối tượng được thông tin được nêu ra trong nhan đề - Ý nghĩa của phần Sa pô (nếu có) - Bố cục của văn bản - Cách triển khai thông tin trong văn bản - Vai trò của các chi tiết, các yếu tố phi ngôn ngữ trong việc thể hiện thông tin cơ bản của văn bản Bước 3: Rút ra giá trị của văn bản đối với nhận thức của bản thân.
---	---

3. Hoạt động 3: Luyện tập

a. Mục tiêu: Củng cố, khắc sâu nội dung văn bản.

b. Nội dung: GV sử dụng KT động não để HS thực hiện nội dung luyện tập

c. Sản phẩm: Phiếu học tập đã hoàn thành.

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- GV hướng dẫn HS thực hiện hoàn thiện mục (3) vào phiếu học tập số 1 (đã phát ở phần khởi động).

- GV tổ chức cho HS chia sẻ ý kiến cá nhân về câu hỏi 6 (SGK/108)

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS độc lập thực hiện vào PHT số 1 và vở bài tập.

- HS suy nghĩ, chuẩn bị ý kiến cá nhân về câu hỏi 6 (SGK/108)

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV chiếu phiếu học tập và vở bài tập của 1 số HS, tổ chức cho HS chia sẻ, trình bày, nhận xét, bổ sung.

- HS chia sẻ ý kiến cá nhân về câu hỏi 6 (SGK/108)

Bước 4: Đánh giá, kết luận

- GV nhận xét, đánh giá, kết luận.

4. Hoạt động 4: Vận dụng

a. Mục tiêu: Vận dụng những kiến thức đã học để thực hiện kết nối với hoạt động viết.

b. Nội dung: GV sử dụng PP nêu và giải quyết vấn đề, giao bài tập cho HS thực hiện ở nhà.

c. Sản phẩm: Bài viết đã hoàn thành.

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- GV giao bài tập cho HS thực hiện ở nhà:

+ Viết một bài văn giới thiệu một cuốn sách mà em đã đọc.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS đọc lập thực hiện vào vở bài tập.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận

- GV tổ chức cho HS chia sẻ, trình bày, nhận xét vào tiết học viết (Viết bài giới thiệu một cuốn sách)

Bước 4: Đánh giá, kết luận

- GV nhận xét, đánh giá, cho điểm đối với bài làm tốt.